

Kun. BENOÎT DOMERGUE

JAUNIMO KULTŪRA IR SATANIZMAS

EKSTREMALI MUZIKA

Pateikiame interviu su prancūzų kun. Benoît Domergue, daugelio darbų apie naują religingumą autoriumi, šiuolaikinių ezoterinių ir maginių srovių žinovu. Jis kalba apie ekstremalią muziką ir jos neigiamą poveikį klausytojams.

1. *Šiomis dienomis daug kalbama apie muziką, ypač tarp jaunų žmonių, apie tam tikrą muziką, kuri, kaip sakoma, atrodo labai „kieta“, todėl norėčiau sužinoti, iš kur ši muzika atsirado, ar ji atsirado šiaip sau, kaip „spontaniška karta“, ar buvo paruošta? Ar galite ką nors apie tai papasakoti?*

Atrodo, kad muzikoje ir apskritai mene nėra tokio dalyko kaip „spontaniška karta“. Tiesą sakant, naujausi ar klasikiniai kompozitoriai labai dažnai įkvėpimo semiasi iš ankstesnių kūrinių. Šiandien šis reiškinys dar labiau paplitęs: vadinamoji „modernioji“ muzika daug ritminių ir garsinių elementų skolinasi viena iš kitos. Imant vien tik *Roką*, aišku, kad nemažą šio stiliaus dalį gali išgirsti labai plati auditorija, tačiau tiesa ir tai, kad šiais laikais matome tikrą *Roko* sustiprėjimą. Jis tapo *Hard Metal*, *Metal*, *Black Metal*, *Death Metal* – trumpai tariant, dešimtimis variacijų. Ši sustiprėjimą rodo ne tik skambesys, bet ir tekstai, požiūris ir pasirodymai, kuriuose dažnai skleidžiamos antikrikščioniškos žinios. Anksčiau kalbėdavome apie pašamonines žinutes, tačiau šiandien šios žinutės yra aiškiai išreikštos ir atvirai propaguoja satanizmą, juodąją magiją... Šiuo požiūriu nebėra jokios cenzūros. Aštuntajame dešimtmetyje kanadietis kun. Jeanas-Paulis Regimbalas (iš Trinitorių ordino) nurodė apie penkiolika tokių grupių, tačiau šiandien visame pasaulyje jų yra daugiau kaip tūkstantis.

2. *Ar galite ką nors papasakoti apie grupės ištakas, kalbant apie vietą, kur ji atsirado, ar buvo koks nors ketinimas? Kas paskatino kurti šią Roko muziką?*

Iškart pagalvojame apie tokias grupes kaip *Black Sabbath*, *Dio*, *Venom* ir *Alice Cooper*, grupes, kurias galime patalpinti tarp septintojo ir aštuntojo dešimtmečių. Taip pat yra tokie hitai kaip *Rolling Stones*, *The Symphony for the Devil* ir *Iron Maiden*, *The Number of The Beast 666*. Tiesa, šiuose skirtinguose kūriniuose gryna ir paprasta provokacija buvo gana akivaizdi, tačiau

nemanome, kad tai buvo vienintelis dalykas. Iš tiesų kai kuriuose iš šių albumų jau galime atpažinti didėjančią tokių autorių kaip Antonas Lavėjus (Anton LaVey), parašiusio „Šėtono Bibliją“, įtaką. Palyginus šimtų šių dainų stilių ir tekstus, nesunku išvelgti ryšį. Ekstremalioji muzika dar ne taip seniai buvo anekdotinė, tačiau šiandien šis reiškinys tampa vis labiau struktūrizuotas, tai liudija daugybė kasmet Europoje organizuojamų metalo festivalių į kuriuos gali susirinkti dešimtys tūkstančių jaunuolių ir paauglių.

3. Gal žinote, ar su šiomis grupėmis buvo sudarytos sąjungos (pvz., su A. Lavėjumi), ar jis tiesiog joms patarinėjo? Kitaip tariant, ar šios grupės tarnavo šiam „džentelmenui“, ar kitiems? Ar tarp jų būta ryšių, bendrininkavimo ar aljanso, ar jos buvo visiškai nepriklausomos?

Iš tiesų šios skirtingos grupės nebūtinai tiesiogiai susijusios su Antonu Lavėjumi, o veikiau su tokiais jo veikalais kaip „Šėtono Biblija“ ar „Šėtoniški ritualai“, tačiau tiesa ir tai, kad kelios grupės galėjo būti susijusios su juodosios magijos grupėmis ar net Satanistinėmis bažnyčiomis, kaip antai San Francisco. Romano Polanskio filmas *Rose Mary's Baby*, sukurtas septintojo dešimtmečio pabaigoje, tikriausiai yra to, ką pavadinčiau „šiuolaikiniu satanizmu“, ištakos. Visi prisimename šį siaubingai nelaimingą atsitikimą, kuriame dalyvavo daug aktorių, tarp jų ir Antonas Lavėjus. Filmuojant šį filmą Čarlzas Mansonas ir jo bendrininkai atliko keletą ritualinių aukojimų, tarp kurių buvo ir R. Polanskio (nėščia) žmona. Tai buvo šlykščios skerdynės. Tuo metu Antonas Lavėjus buvo populiarus, kaip ir Aleister Crowley. Jie abu pradėjo plėtoti tai, kas vadinama *Telemizmu*: kūno, kraštutinio ekstravagantiškumo ir piktžodžiavimo kultą. Daugeliui metalo grupių šie epizodai yra gana gerai žinomi.

4. Paminėjote Antoną Lavėjų, kuris parašė *Satanistinę Bibliją*. Ar galime šias muzikos grupes laikyti satanizmo įrankiais? O gal muzika gali būti ne tik reklamos, bet ir šėtoniškos įtakos priemonė?

Tai labai platus klausimas ir negalėčiau atsakyti „taip“ arba „ne“. Išvelgčiau tris dalykus. Pirmasis yra paprastas statistinis pastebėjimas. Iš tikrųjų per pastaruosius maždaug trisdešimt metų pastebime, kad daugėja tokių grupių, kurios gali būti tokios pat apologetinės satanizmo atžvilgiu, kaip ir skandinavų sagos ar viduramžių epinės pasakos. Ypač dainų tekstuose lengvai gali atsirasti daugybė nuorodų į šias skirtingas sroves vieną po kitos. Ši kryptis į satanizmą žvelgia tik iš smalsumo. Kita vertus, antroji tendencija linksta į labai tamsius žanrus su aiškiai antikrikščionišku atspalviu. Trečioji kryptis dar radikalesnė, propaguojanti ekstremaliausias praktikas, tokias kaip juodosios mišios ir įvairūs išniekinimai. *Metal*, *Hard Core* ir *Gotika* paprastai priskiriami šioms kategorijoms, kurioms priklauso *Marilyn Manson*, *Dimmu Borgir*, *Cradle of Filth* ir daugelis kitų, jei paminėsime tik keletą žinomiausių šiandienos grupių, kurios reguliariai koncertuoja penkiuose žemynuose.

5. *Trumpai tariant, kviečiate mus atskirti visas egzistuojančias grupes. Tarp tų, kurie skelbiasi priklausantys tam tikrai tamsai, vien iš provokacijos ar komerciškumo, nes tai gerai parduodama. Tarp tų, kurie yra griežtai nusistatę prieš Katalikų Bažnyčią, krikščionybę; ir dar yra tie, kurie yra kažkur tarp jų. Tad kaip galime tai atskirti? Ar užtenka žinoti grupių pavadinimus, ar galima atpažinti, kuriai kategorijai priklauso grupė, klausantis muzikos? Kaip galime atpažinti kitaip nei žinodami vardus tų, kurie priklauso vienai ar kitai kategorijai?*

Kasmet susitinku su tūkstančiais jaunų žmonių, kai vidurinėse mokyklose vedu informacinės paskaitas ką tik aptartomis temomis. Mane visada stebina šių jaunų žmonių, kurių dauguma yra paaugliai ir kurie paprastai nesupranta tokių grupių, kaip Marilyn Manson, akivaizdžiai demonstruojančių giliai išsisknijusių neapykantą krikščionybei, „nekaltumas“. Mane taip pat stebina ypatinga šių jaunų žmonių „anestezija“, nes jie visiškai nesuvokia, pavyzdžiui, apversto kryžiaus simbolinės reikšmės. Kai turime galimybę kartu su šiais jaunuoliais analizuoti kai kuriuos vaizdo klipus ar net dainas, tada jiems, taip sakant, „atsiveria akys“. Todėl darau išvadą, kad šiuolaikiniu jaunimu menininkai, kurie yra kur kas mažiau nekalti, giliai manipuliuoja. Toks sąlygojimas kelia nerimą, nes jis veikia ne tik jaunų žmonių psichologiją, bet ir jų tikėjimo pagrindus. Apverstas kryžius, išniekintas kapas, satanistinės apeigos - tai ne tik provokuojantys veiksmai, bet pirmiausia išpuolis prieš religijos laisvę ir, žinoma, požiūris, ugdantis apostaziją ir net šventvagystės kultą. Pastaraisiais metais Prancūzijoje ir Europoje išniekinta daugybė tabernakulių. Todėl pirmiausia būtina susitikti su jaunaisiais šios ekstremalios muzikos pasekėjais, paskui kartu diagnozuoti kai kuriuos žinomiausius kūrinius ir galiausiai kartu įžvelgti kuo objektyviau.

6. *Vėliau pakalbėsime apie tai, kokią įtaką tokia muzika gali daryti jaunam žmogui. Ar yra skirtumas tarp eiti į koncertą ar įsijungti savo Walkman grotuvą ir klausytis muzikos?*

Akivaizdu, kad taip. Jei kartais per savo automobilio radiją klausausi „ekstremalios muzikos“, akivaizdu, kad tai beveik neturi jokios įtakos mano elgesiui ar asmenybei. Žinoma, reikia atsižvelgti į skirtingas proporcijas. Automobilio radijas nėra *Walkman*, o naudotis *Walkman* negalima lyginti su dalyvavimu koncerte. Tačiau pastaraisiais metais technologijos padarė didelę pažangą, ypač su IPods ir MP3, įrašymo sistemomis, kurios leidžia klausytis tūkstančių dainų labai didele raiška. Be to, keli decibelai, kuriuos *Walkman* skleidžia tiesiai į ausis, klausantis pernelyg intensyviai, gali sukelti nemažai problemų mūsų klausai ir net psichologinei pusiausvyrai. Ausų specialistai vis dažniau gydo šios rūšies „nešiojamųjų technologijų“ gerbėjus.

Šiais laikais turime labai išvystytą garso, ypač žemų dažnių garsų, techniką. Vos per kelias valandas klausydamiesi išties minios jaunų žmonių gali patirti kolektyvinį transą, kurį galima palyginti su vudu šokėjų išvystytu transu. Koncertuose stroboskopinių blyksčių naudojimas jau toli gražu nebeatitinka aštuntojo dešimtmečio. Teisės aktai numato, kad koncertų metu per sekundę galima atlikti ne daugiau kaip dešimt blyksnių sekų (įjungti/išjungti blykstę), tačiau realybė yra visai kitokia. Tiesą sakant, kartais galime suskaičiuoti daugiau nei

trisdešimt tų pačių blyksčių impulsų per sekundę. Ilgainiui toks nuolatinis „šviesos bombardavimas“ gali turėti rimtą poveikį jaunų žmonių elgesiui.

7. *Kalbant apie šiuos jūsų minėtus sukeltus reiškinius, ar nereikėtų atskirti labai sunkios ir smurtinės muzikos nuo kitos muzikos? Ar paprasta Roko muzika, net jei jos klausotės labai ilgai, ilgainiui gali sukelti sutrikimų? O gal, priešingai, labai smurtinė muzika, net jei jos klausotės nedaug, gali trukdyti jūsų psichologijai ir vaizduotei?*

Čia vėlgi svarbu patikslinti. Pirmiausia turiu atsižvelgti į tai, kas gali tiesiogiai paveikti fizinį lygmenį, kai pastebiu decibelų perteklių, aplinkos karštį koncertuose ir galiausiai narkotikų, pavyzdžiui, *Ecstasy* vartojimą. Pastaraisiais metais psichiatrai ir etnomuzikologai atliko daugybę tyrimų šiomis temomis. Iš tikrųjų susiduriame su sudėtinga problema. Greitas ritmas, šokis, net ir „pašėlęs“, decibelų perteklius kenkia tik tada, kai tarp šių skirtingų dirgiklių yra tobula sinergija. Vėlgi, technologijos, garso inžinieriai ir akustikos specialistai turi pakankamai elektroninių priemonių, kad per kelias akimirkas pasiektų tai, ką šamanai ar vuduistai gali padaryti tik po kelių valandų traso. Koncertai tapo tikromis šimtosiomis sekundės dalimis truncančiomis orkestruotėmis. Taip galima lengvai patekti į transą. Kalbant apie tai, ką pavadinčiau „dvasiniu“ lygiu, kuris atitinka dainų tekstus ir audringas intonacijas, neretai skambančias tarsi riksmi, pastaraisiais metais pasiekto lygio negalima lyginti su septintojo dešimtmečio festivaliais ar popmuzika. Savo ruožtu 1980 m. turėjau galimybę dalyvauti Roko koncerte Paryžiaus *Espace Balard* salėje - grupės *Heavy Metal Dio* koncerte, taip pat neseniai lankiausi *Marilyn Manson* koncerte; skirtumas fenomenalus! Šiais laikais mūsų fiziologija iš tiesų „persisotina“ per šiuos koncertus, kai galime patirti daugybę „pakitusių sąmonės būsenų“. Kaip toli nueisime?

8. *Ar galima sakyti, kad kai kuri muzika buvo sukurta, sukomponuota ir sumanyta siekiant sukurti kontekstą, klimatą, atmosferą, kuri leidžia arba priverčia klausytoją prarasti bet kokią ryšį su tikrove, persotindama jautrumą taip, kad intelektas nebeatsiranda ir nebegali palaikyti ryšio su tikrove? Ar tai daroma sąmoningai? Ar šis sąlygojimas turi konkretų tikslą? Pavyzdžiui, ar dėl to žmogus tampa lengviau manipuluojamas?*

Šeštadienio vakaro pokylių salės pramogos ir regioninių roko festivalių orkestruotės negali prilygti tam, ką tokios grupės kaip *Slipknot*, *Marilyn Manson* ar kiti itin žiaurūs kolektyvai gali sukurti didžiuliuose koncertuose, tokiuose kaip *Bercy*, *Parc des Princes* ir pan. Žinomiausių metalo grupių muzikantai ir dainininkai puikiai išmano afrikietiškus šokius ir dainas, taip pat ritualines *makumbų* ir *Kandomblé* apeigas. Šios grupės nieko nepalieka atsitiktinumui ar improvizacijai. Jų pasirodymai puikiai sinchronizuoti! Kalbant apie dainų tekstus, kurie dažnai peržengia drovumo ir padorumo ribas, vien jų gausa leidžia manyti, kad šis reiškinys nėra tik anekdotas. Koncertais dažnai siekiama sąmoningai atitolinti mus nuo visų šiandien vyraujančių moralinių ir religinių vertybių. To nebereikia įrodinėti. Štai kodėl turime susitikti su jaunimu, kad „demistifikuotume“ grupių ketinimus, kurie yra ne tik finansiniai, bet ir sąmoningai antikrikščioniški.

9. *Kalbant apie išlaisvinimo ir egzorcizmo maldas, puikiai žinome, kad velnias gali pasiekti žmogų tik tada, kai jo intelektas nėra budrus. Tad įdomu, ar koncertų atmosfera nėra palanki galimai velnio atakai, nes būtent tokioje aplinkoje jauni žmonės praranda ryšį su tikrove, kur jie yra pakitusios būsenos?*

Be abejo! Beje, jūs ką tik paminėjote terminą „palankus“. Šis „palankumas“ turi būti suderintas, taip sakant, su koncertų „sąranga“. Iš tikrųjų „palankumas“ atitinka tai, ko jaunimas tikisi iš tokio pobūdžio renginių, kur akustika, atmosfera ir apšvietimas yra itin svarbūs. Ir visa tai beveik nepalieka vietos improvizacijai. Kai „įrenginys“ ir „palankumas“ puikiai dera, būtent tada galima patirti transą ar net apsidėmo transą, ypač kai muzikantai ir dainininkai aiškiai pereina prie įvairių evokacijų, primenančių magines ar net satanistines praktikas. Dalyvaudami tokio pobūdžio koncerte negalite įsivaizduoti, kad šie reiškiniai yra grynai atsitiktiniai!

10. *Ar šis susiliejimas su muzika nėra tai, kas pašalina visus barjerus, visas ribas, visas natūralias individo gynybas, kad galėtų ateiti kita įtaka ir užvaldyti individą?*

Taip, suprantu, kad tik iš dalies atsakiau į jūsų klausimą. Iš tiesų, kai sustiprėja pojūčiai, ne tik klausa, bet ir regimasis suvokimas, lytėjimas... trumpai tariant, kai visi penki pojūčiai yra ypač stipriai pajungti, jau nekalbant apie haliucinogeninių ar kitokių medžiagų įsisavinimą, galiu tiesiogine prasme „išeiti iš proto!“ Be to, spektaklių, kuriuose lankomės, scenarijai gali daryti didelę įtaką mūsų vaizduotei. Virtualūs vaizdai ir hologramos, kurie dabar vaidina pagrindinį vaidmenį šiuose šou ir koncertuose, gali galutinai „atskirti“ mus nuo realaus pasaulio. Tokiu būdu „virtualybė“ turi neįtariamą galią ne tik pašonei (tai tikrai nėra atradimas), bet ir tam, ką galima laikyti giliausia mūsų asmenų tapatybe, t. y. mūsų sielai, kalbant dvasingiau. Žmogaus intelekto ir valios šie dirgikliai tiesiogiai neveikia, tačiau tikras pojūčių „persisotinimas“ ir suaktyvėjusi vaizduotė praktiškai gali juos izoliuoti. Šis sąlygojimas ir engimas (jūs kalbėjote apie „susiliejamą“) yra tokie, kad tokiomis aplinkybėmis galima įsivaizduoti infestavimo ar apsidėmo atvejus.

11. *Ar galėtumėte taip pat papasakoti, ar narkotikai eina koja kojon su šiais koncertais?*

Deja, taip! Jei kalbėsiu tik apie *Ecstasy*, šis narkotikų fenomenas kelia didelį nerimą. Šiandien Prancūzijos narkotikų policija kasmet konfiskuoja tris keturis milijonus šių tablečių. Tokios šalys kaip Anglija, Italija, Vokietija ir Ispanija panašiomis proporcijomis susiduria su tomis pačiomis problemomis. Tačiau šie skaičiai yra labai reikšmingi, nes jie sudaro tik dešimt procentų medžiagų, kurias vartoja ir kuriomis keičiasi jaunimas tose pačiose šalyse. Todėl rezultatas yra stulbinantis. Dėl *Ecstasy* vartojimo atsiradusi narkotikų patirtis negali būti laikoma „sunkia“ patirtimi, tačiau ir šiuo atveju tikrovė yra sudėtingesnė. Kaip jau nurodėme, muzika, šokis, narkotikai... gali daryti didelį poveikį elgesiui ir fiziologijai, nes šie skirtingi egzogeniniai veiksniai, veikdami kartu, išvysto kitą, kur kas grėsmingesnę galią mums. Tokiu būdu mūsų valia ir intelektas iš tiesų „susiejami“ su reiškiniais, kurie iš pirmo žvilgsnio atrodo grynai techniniai ir įsivaizduojami. Ši įtikinimo galia panaši į tai, ką dykumos tėvai,

pavyzdžiui, šventasis Antanas ir Evagrijus Pontietis, dažnai aprašydavo kalbėdami apie velnio veiksmus: velnias negali užimti tvirtovės, bet gali lengvai ją apgulti, naudodamas tūkstantį įvairių gudrybių.

12. Jūs kalbėjote apie Ecstasy, bet ar rinkoje yra ir kitų narkotikų, ir kaip prieinama prie jų vartojimo: juos reikia rinktis, jie siūlomi, ar parduodami be recepto?

Narkotikų sukeltas sąlygiškumas ir koncertiniai pasirodymai yra esminė individualios ar kolektyvinės traso patirties prielaida. Labai sunku patirti traso patirtį už aiškiai apibrėžtų rėmų, kuriuose veikia daugybė veiksnių. Tačiau šiandien ši būtina sąlyga atrandama vis dažniau, ypač *Metal*, *Gothic* ir *Raves Parties* vakarėliuose. Šie muzikos žanrai, be abejo, turi savų ypatumų ir ritmų, tačiau giliai širdyje jie sukelia labai panašius išgyvenimus į tuos, kuriuos ką tik aptariau. Šiuos potyrius galiu netgi apibūdinti ir palyginti su seansais, kurių, žinoma, negalima lyginti su tuo, ką darė Allanas Kardekas, tačiau rezultatai yra tokie patys. Pernelyg daug paauglių savižudybių šiandien būtų galima paaiškinti, jei jas susietume su šiais ypatingais kolektyvinio traso potyriais. Prancūzijoje kasmet įvyksta beveik aštuoni šimtai paauglių savižudybių ir keturiasdešimt tūkstančių bandymų nusižudyti. Koncertai nėra šio reiškinio priežastis, tačiau jie vaidina vis didesnę vaidmenį šiose žudynėse. Reikėtų pabrėžti, kad didžioji dauguma jaunų žmonių beveik nieko nežino apie spiritizmo ar traso mechanizmus. To negalima pasakyti apie instrumentalistus ir dainininkus, tokius kaip Marilyn Manson. Vienintelis dalykas, kurį jauni paaugliai nori daryti, yra svaigintis arba linksmintis, tačiau nesu sutikęs nė vieno paauglio, galinčio į satanizmą pasinerti iš skonio ar intelektualinio pasirinkimo.

13. Bet ar tikrai muzikos koncertą galima paversti magijos seansu, iniciacijos seansu? Ar tikrai jaunimas prieš savo valią gali būti įtrauktas į okultines praktikas?

Dar kartą turiu patikslinti savo pastabas. Kai jaunimas dalyvauja vadinamuosiuose „satanistiniuose“ koncertuose, iš tikrųjų matome ne pačių jaunuolių gerai apgalvotą požiūrį, o nešvarių įvykių grandinę. Leiskite paaiškinti. Pastebime, kad satanistinių ritualų vykdytojai, paime tik vieną pavyzdį, beveik visada būna apsvaigę nuo narkotikų; anksčiau kalbėjome apie sistemos svarbą. Tiesą sakant, niekada nesame susidūrę su jaunais išniekintojais ar išventintojais už šios sistemos ribų.

Kasdien klausydami įvairiausių (muzikinių) riksmų ir šventvagysčių labai „juodoje“ *Gothic* ar *Metal* tipo aplinkoje, paaugliai gali patirti ne tik psichologinių, bet ir dvasinių problemų.

Pateiksiu tik vieną pavyzdį - paauglių, kurie ne kartą išniekino mažamečių vaikų kapus *Le Creusot* kapinėse. Šių jaunuolių kapų išniekinimo ir tam tikrų ritualų (pavyzdžiui, juodųjų mišių) negalima paaiškinti vien psichoafekciniais sutrikimais. Iš tiesų, kaip paaugliai gali „aukoti“ naujagimius, kurie jau kelis mėnesius yra mirę, jei jie nėra stipriai įnikę į

haliucinogenus ir alkoholi? Man jau teko susitikti su atgailaujančiais jaunaisiais išniekintojais, kurie prisipažino padarę šiuos veiksmus, tačiau neigė, kad turėjo kokių nors sąmoningų ketinimų imtis tokių veiksmų. Neįsivaizduojami dalykai visada įvyksta grupėje, naktį, „pakitusioje sąmonės būsenoje“. „Pabudimas“ visada būna labai skausmingas. Jei moralinė kaltė rimta, ji visada siejama su „kolektyvine beprotybe“.

Apibendrinamas norėčiau pasakyti, kad dauguma jaunųjų *Gothic* ar *Metal* gerbėjų dažniausiai yra savo pačių praktikos aukos. Neveiklumas ir tam tikra neviltis gali lemti radikaliai mirtinus nuotykius, ypač jei jie susiję su nesaikingu narkotikų vartojimu. Šiandien „blogio gėlėmis“ vadinami nebe romantizmas ir poezija, o *Gothic*, satanizmas ir savižudybė, nors pastarąjį sprendimą priėmė vienas ar kitas ankstesnio meto „prakeiktas poetas“. Būtent šių desperatiškų poelgių ankstyvumas ir skaičius skiria mus nuo XIX amžiaus. Kai turime galimybę sutikti jaunus žmones, priklausančius vienam ar kitam *Gothic*, vampyrų ar *Performers*, mus pribloškia jų liūdesys ir vienišumas. Evangelizacija šiandien neabejotinai turi atsižvelgti į šį augantį kreipimąsi, kuris skamba kaip tikras pagalbos šauksmas. Kai sutinkame „prarasti“ laiką su šiais jaunais žmonėmis, suprantame, kad apversti kryžiai pamažu gali atgauti savo vertikalumą... į dangų... o ne į bedugnę. Juk vilkas galiausiai tebuvo persirengęs avinėlis!

Iš pranc. k. vertė diak. Lukas Skroblas

Versta iš „La prière de délivrance et d'exorcisme“ 3. Le discernement. Actes du Colloque de Fatima 2005. International Association for Deliverance. © Editions Bénédictines, 2006, pp.102-107.